

Örnsköldsviks kommun
kontaktcenter@ornskoldsvik.se

2023-03-17

1 (17)

Dnr-SI 2022:10151

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Geneskolan i Örnsköldsviks kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Geneskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskningar ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier *i hög utsträckning*, *i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i *låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framtidsytande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Geneskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna i större omfattning anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt utifrån samtliga elevers behov så att elever som går snabbt fram i sin utveckling har möjlighet att utveckla sin fulla potential.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver försäkra sig om att systematisk samverkan sker inom samtliga ämnen för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **27 oktober 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr-SI 2022:10151) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Geneskolan leder och styr *i hög utsträckning* skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn och biträdande rektorn har en god kännedom om undervisningens styrkor och utvecklingsområden samt leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Bland annat ser rektorn och biträdande rektorn till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga för all personal, att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete samt att det finns förutsättningar för samverkan mellan lärare. Det finns en medvetenhet om jämställdhetsfrågor vid skolan och lärarna beskriver olika insatser som görs för att betona allas lika värde. Rektorn och biträdande rektorn följer tillsammans med personalen upp och analyserar skolans kunskaps- och trygghetsresultat. Utifrån analysen och identifierade utvecklingsbehov, genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser med hänsyn till elevernas behov. Rektorn och biträdande rektorn ser till att nya lärare och obehöriga lärare tas om hand och introduceras av kolleger i arbetslaget.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och resultat av skolans arbete med värdegrund, undervisningens genomförande och verksamhetens förutsättningar. Rektorn och biträdande rektorn ser till att skolans kvalitetsarbete sker systematiskt och löpande under läsåret samt att elever, lärare och övrig skolpersonal görs delaktiga. Skolans kunskapsresultat sammanställs vid varje terminsslut och rektorn samt biträdande rektorn analyserar tillsammans med lärarna hur verksamhetens förutsättningar och genomförande påverkar resultaten och hur resultaten kan bli bättre. Vidare visar granskningen att rektorn arbetar nära undervisningen och det övriga dagliga arbetet i skolan. Exempelvis genomför rektorn klassrumsobservationer och rör sig mycket ute i verksamheten. Rektorn och biträdande rektorn ser också till att resultat kopplade till skolans arbete med värdegrund följs upp och analyseras. Underlag för detta är till exempel elevenkäter och olika samråd med elever. Lärarna analyserar resultaten individuellt, i arbetslagen och i ämneslagen för att finna framgångsfaktorer och utvecklingsbehov.

Analysarbetet som sammanställs ger rektorn och biträdande rektorn en nulägesbild och utgör ett stöd för prioritering av resurser och insatser. Utifrån analyserna och de behov av utveckling som identifieras, genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. Exempelvis har rektorn prioriterat extra resurser till klasserna i årskurs 7 vid skolstart för att kunna sätta in tidiga insatser. Vidare har läromedelsbeståndet

stärkts med läromedel som har en given progression, i syfte att förenkla för de elever som behöver tydlighet och struktur.

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2021/22 uppnår Geneskolan överlag liknande kunskapsresultat som riket. Emellertid är det genomsnittliga meritvärdet lägre än rikets och skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är relativt stora.¹ Rektorn och biträdande rektorn har analyserat resultaten för att kunna sätta in åtgärder. Analyserna har bland annat visat att eleverna i årskurs 7 ofta sänker sina betyg under första läsåret men att betygen höjs under nästkommande läsår. Vidare kan resultaten i årskurs 9 ha påverkats av att undervisningen bedrevs på distans i cirka åtta veckor under vårterminen 2021. Det är fortsatt stora skillnader mellan flickors och pojkars resultat, trots en medvetenhet hos personalen om att så är fallet.

Utvecklingsinsatser görs i form av kompetensutveckling exempelvis utifrån föreläsningar och läsning av litteratur kring informations- och kommunikationsteknik samt hur pojkar ska fås att prestera bättre i skolan.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det finns en tydlig medvetenhet om jämställdhetsfrågor vid skolan. Rektorn och biträdande rektorn menar att jämställdhetsarbetet är en viktig del skolans utvecklingsarbete. Lärarna och elevhälsan beskriver att jämställdhetsfrågorna är integrerade i den ordinarie undervisningen. Exempelvis har diskussioner förts kring vilka förväntningar som finns på flickor och pojkar samt hur man kan skapa intresse och motivation hos eleverna och då framförallt hos pojkarna. Vidare förs diskussioner kring hur skolan kan arbeta för att minska flickors psykiska ohälsa och upplevda otillräcklighet. Ett resultat av dessa diskussioner är att lärarna behöver utveckla sitt arbete med att skapa tydlighet, struktur och relevanta begränsningar i undervisningen. På så

¹ Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2021/22 var andelen elever i årskurs 9 från Geneskolan som uppnått betygskriterierna i alla ämnen 74 procent, detsamma som rikets 74 procent. Det genomsnittliga meritvärdet var 219,0, att jämföra med rikets 229,2. Andelen elever som var behöriga till yrkesprogram i gymnasieskolan var 86 procent, att jämföra med rikets 85 procent. För samma läsår var andelen flickor som uppnått betygskriterierna i alla ämnen 79 procent och det genomsnittliga meritvärdet var 239,8. Motsvarande siffror för pojkar var 68 procent och 195,7.

vis kan både pojkar som inte når betygskriterierna och flickor som upplever sig otillräckliga gynnas.

Då skillnaderna i resultat är stora mellan flickor och pojkar har ett utvecklingsarbete med en tydlig koppling till undervisningens genomförande inletts som fokuserar på vad lärarna och övrig personal kan göra för att fler pojkar ska lyckas i skolan. Detta har enligt skolans personal lett till en ökad medvetenhet kring skillnader i flickors och pojkars lärande.

De intervjuade eleverna uppger att de generellt upplever att flickor och pojkar behandlas lika. I Skolenkäten² 2022 hade eleverna i årskurs 9 vid Geneskolan högre resultat på frågan *Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet?* jämfört med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter.³

Ledning och organisation

Rektorn och biträdande rektorn leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Det visar sig bland annat genom att skolan har gemensamma arbets- och förhållningssätt som tillämpas av de flesta lärare. I intervjuer uppger personalen att skolan har tydliga rutiner och att det är lätt att hitta information om man kommer som ny lärare på skolan.

Granskningen visar vidare att rektorn och biträdande rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka och lära tillsammans i kollegiet. Rektorn och biträdande rektorn ser till att det finns tydliga mötesstrukturer där möten har bestämda syften och agendor. Lärarnas strukturerade samverkan sker främst i två konstellationer; lärare som undervisar samma elevgrupper (arbetslag) samt lärare som undervisar samma ämnen (ämneslag). En dag varannan vecka finns elevhälsan på skolan och lärarna kan

² Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en två årsfrekvens för alla skolor. Enkätresultat finns på webbplatsen <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-rapporter-och-beslut-fran-skolinspektionen?sok=SokSE>.

³ Medelvärde för eleverna i årskurs 8 vid Geneskolan var 7,2 vilket kan jämföras med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter 6,3.

då lyfta olika frågor och få handledning. Därutöver kan lärare ta kontakt med elevhälsan, främst digitalt, när som helst utifrån behov. Elevhälsan bedriver också uppsökande verksamhet vid behov. Rektorn, biträdande rektorn och specialpedagogen utgör skolans ledningsgrupp och träffas regelbundet för dialog om olika organisatoriska frågor och för elevvärenden. De flesta av lärarna vid skolan är erfarna och har arbetat länge vid skolan. Skolverkets officiella statistik visar också att Geneskolan har en hög andel behöriga och legitimerade lärare.⁴ När nya lärare rekryteras till skolan introduceras och vägleds de av rektorn, utsedd mentor och övriga kollegor.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Rektors ledarskap.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen är strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Undervisningen i stort innehåller en variation mellan olika arbetsformer och arbetssätt och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Eleverna görs på olika sätt delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen och i sitt eget lärande. Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas dock främst till de elever som befaras inte nå betygskriterierna och utmanar inte i tillräcklig omfattning de elever som har förutsättningar att nå längre.

⁴ Andelen behöriga och legitimerade lärare uppgår för läsåret 2021/22 till 80 procent vid Geneskolan att jämföra med Örnsköldsviks kommuns 77 procent och rikets 71 procent.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Undervisningen utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Elever och lärare uppger att lärarna överlag håller korta genomgångar på lektionerna där de förmedlar vad eleverna ska lära sig. Undervisningen är strukturerad och lärarna ser till att det finns ett logiskt flöde mellan arbetsmoment. Det finns en gemensam lektionsstruktur på skolan som ska innehålla en tydlig start, en presentation av syftet med lektionen inklusive en introduktion samt ett avslut. Det varierar däremot mellan olika klasser *hur* det görs där lärarna gör en egen bedömning och skapar ett upplägg utifrån den aktuella klassens egenart och hur långt klassen kommit inom arbetsområdet. Av de observerade lektionerna varierade det huruvida de avslutades genom att läraren sammanfattade eller avrundade lektionen genom att berätta vad eleverna ska arbeta med under nästa lektion. Vid flertalet av de observerade lektionerna förekom ingen sammanfattning av det eleverna arbetat med under lektionen. Vid några tillfällen bjöd läraren in eleverna att tycka till om hur lektionen fungerat, om de förstått och lärt sig något samt om de kan gå vidare utan mer repetition. Vid en lektion fick eleverna skriva förslag, frågor eller funderingar kring arbetsområdet som de skulle vilja ha besvarade under nästkommande lektioner samt ge exempel på saker de vill arbeta med.

Varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Undervisningen i stort innehåller en variation mellan olika arbetsformer och arbetsätt, såsom arbete i helklass, grupparbete och enskilt arbete samt olika undervisningsmetoder och material. Aktivitetsbrytande inslag som exempelvis rörelsepauser förekommer också. Lektionernas innehåll och arbetsprocesser anpassas även efter den tid som finns till förfogande.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom att lärarna leder och hjälper eleverna framåt i deras kunskapsutveckling. Lärarna har oftast tydliga genomgångar, säkerställer att eleverna förstår innehållet och att eleverna kommer igång med sitt arbete. Lärarna stödjer och hjälper eleverna under arbetets gång så att eleverna bibehåller sitt engagemang. Lärarna ger förklaringar så att eleverna förstår och om det behövs förklarar lärarna samma sak på flera olika sätt. Lärarna går runt i klassrummen och kontrollerar att eleverna hänger med, även elever som inte räcker upp handen. På de observerade lektionerna råder goda relationer mellan eleverna och läraren. Eleverna tar sig i de flesta fall an de uppgifter de får och arbetar för det mesta aktivt och koncentrerat.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna görs i varierande grad delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna uppger att de i vissa ämnen får medverka i att planera undervisningens arbetssätt och arbetsformer. Innehållet brukar de inte kunna påverka. I andra ämnen styr lärarna mer och har redan en färdig planering som de följer. Flertalet lärare frågar efter elevernas synpunkter vid utvärdering av undervisningen, vad som fungerat bra och vad som kan utvecklas. Lärarna gör detta löpande, med olika frekvens, antingen efter en avslutad lektion eller efter ett avslutat arbetsområde. I Skolenkäten 2022 hade elever i årskurs 8 vid Geneskolan högre resultat på frågeområdet *Inflytande* jämfört med genomsnittet för samtliga medverkande skolenheter.⁵

Eleverna ges flera tillfällen att reflektera över sitt eget lärande och att utveckla sin förmåga att ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan. Lärarna ger i undervisningen eleverna möjlighet till reflektion, exempelvis genom att lärare ställer öppna frågor där det inte finns ett givet svar. På mentorstid och klassrådstitid förekommer ibland inslag där eleverna får reflektera över sitt lärande och hur de kan nå längre. Inför utvecklingssamtalen gör lärarna systematiska avstämningar med varje elev där elevens upplevelse av hur det går i skolan går igenom.

Individanpassad undervisning – stimulans och utmaning

Granskningen visar att lärarna överlag har höga förväntningar på eleverna. Lärarna uppger att de försöker förmedla att eleverna kan nå långt i sin kunskapsutveckling, till exempel genom att ge eleverna uppmuntran, beröm och positiva kommentarer. Eleverna beskriver att det varierar huruvida lärarna ger positiv respons på elevernas arbetsinsatser och om de uppmuntrar dem till att göra sitt bästa. Eleverna menar att en del lärare främst är uppmuntrande och peppande gentemot de elever som behöver mer hjälp och stöd.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Lärarna arbetar mycket med att ge stöd till elever

⁵ Elever i årskurs 8 hade indexvärdet 5,8. Detta kan jämföras med samtliga medverkande skolenheter, där elever hade indexvärdet 4,7.

som behöver det och har en kontinuerlig samverkan med elevhälsan i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Såväl lärare, elevhälsa som rektor uttrycker att lärarna många gånger behöver fokusera på de elever som har svårt att nå upp till betygsriterierna vilket får till följd att de har svårt att utmana de elever som har förutsättningar att nå längre. Flera lärare säger att de har extrauppgifter till elever som är snabba och att de uppgifterna är antingen fördjupande eller breddande. På merparten av de lektioner Skolinspektionen observerar arbetar dock alla elever till synes med samma uppgifter.

Att lärare inte alltid hinner utmana de elever som har förutsättningar att nå längre skulle även kunna kopplas till det faktum att meritvärdet för Geneskolan är relativt lågt. Som tidigare nämnts ligger skolans kunskapsresultat nära genomsnittet i riket avseende andel elever som når betygsriterierna och får behörighet till yrkesprogrammen i gymnasieskolan, samtidigt som eleverna i lägre grad når de högre betygsstegen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna i större omfattning anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt utifrån samtliga elevers behov så att elever som går snabbt fram i sin utveckling har möjlighet att utveckla sin fulla potential.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen behöver anpassas så att alla elever blir utmanade och stimulerade utifrån sina behov och förutsättningar. Undervisningen behöver, förutom att fokusera på de elever som riskerar att inte uppnå betygsriterierna, även fokusera på de elever som har förutsättningar att nå längre.

En central utgångspunkt i skollagen och läroplanen är att undervisningen ska utgå från och anpassas efter varje enskild elevs behov och förutsättning. För att det ska vara möjligt krävs det att läraren inventerar elevernas kunskaper och intressen och möter eleverna där de är. Annars riskerar undervisningen att hamna på en nivå där vissa elever upplever att det är för lätt, medan andra upplever att det är för svårt. En undervisning som fokuserar på att alla elever ska nöta in samma kunskaper på samma sätt i stället för att utmana eleverna där de är, kan sällan ta tillvara på elevernas motivation att lära – nyfikenhet, viljan att behärska och förstå. Därför är det viktigt att arbetet kring undervisningen är brett, det måste inbegripa både utmaningar och stöd. Rent konkret kan det handla om att eleven erbjuds en större variation av uppgifter att välja

mellan, och att extra uppgifter till elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär snarare än upprepande.⁶

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn skapar förutsättningar för lärare att dela med sig av goda exempel och skapa en samsyn kring hur man kan anpassa undervisningen så att alla elevers behov blir tillgodosedda. När fokus allt för mycket ligger på att alla elever ska nå betygskriterierna finns en risk att lärare omedvetet förmedlar en känsla till elever att det är tillräckligt bra att nå betyget E. Därför behöver det föras återkommande diskussioner i kollegiet kring vilka förväntningar lärare har på sina elever.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar *i hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att skolans personal arbetar aktivt för att skapa trygghet för eleverna vilket också gett goda resultat. Arbetet bygger bland annat på en kartläggning av nuläget. Skolan bedriver även ett samlat arbete med att skapa studiero. De flesta lärare tillämpar i stor utsträckning gemensamma strategier och förhållningssätt för att upprätthålla och vid behov återställa studiero. Det råder vanligtvis en god studiero på lektionerna så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Arbete för att skapa trygghet

⁶ Skolinspektionen (2016) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen.

Det bedrivs ett aktivt arbete för att skapa trygghet på Geneskolan. Skolan kartlägger elevernas trivsel och trygghet bland annat genom elevenkäter, utvecklingssamtal och hälsosamtal. Resultatet av kartläggningen analyseras för att synliggöra om det finns behov av insatser på något område. Exempelvis har skolans matsal, som tidigare varit öppen mot en korridor, glasats in med frostade fönster vilket ökat trivseln och förbättrat ljudnivån. Överlag är Geneskolan en trygg skola, det indikerar såväl Skolinspektionens enkät⁷ som intervjuer. Elever uppger att de trivs och i huvudsak känner sig trygga på skolan.

Arbete för att skapa studiero

Vid granskningen framkommer att det mestadels är god studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men att det på vissa lektioner kan förekomma bristande studiero. Elever beskriver att studieron mestadels är bra på lektionerna men att det kan variera beroende på vilken klass det gäller och på den undervisande läraren. Elevernas uppfattning bekräftas i övriga intervjuer. Skolan har, för att främja studieron, gemensamma regler och rutiner som är förankrade hos elever och de flesta lärare. Vidare arbetar lärarna medvetet med att variera undervisningen och att skapa goda relationer till eleverna. Detta arbete har gett positiv effekt på studieron vilket såväl de observerade lektionerna och Skolinspektionens enkät avseende variabeln *Studiero*⁸ indikerar.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan i *hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

⁷ Skolinspektionens enkät för 2022 till Geneskolans elever i årskurs 8 visar ett indexvärde för frågeområdet *Trygghet* på 8,8 jämfört med samtliga medverkande skolenheter årskurs 8 som visar ett indexvärde på 8,2.

⁸ Skolinspektionens enkät för 2022 till Geneskolans elever i årskurs 8 visar ett indexvärde för frågeområdet *Studiero* på 6,7 jämfört med samtliga medverkande skolenheter årskurs 8 som visar ett indexvärde på 5,7.

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn och biträdande rektorn följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betygssättning. Rektorn ger också förutsättningar för lärare att samverka kring bedömning och betygssättning. Emellertid sker inte samverkan kring bedömning och betygssättning lika systematiserat inom alla ämnen.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier.

Uppföljning och analys av lärarnas bedömningar

Rektorn och biträdande rektorn analyserar eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning, exempelvis mellan olika ämnen, mellan kön samt enskilda lärare. Vidare analyseras resultaten utifrån eventuella trender och mönster. Utifrån rektorns och biträdande rektorns kännedom om de avvikelser som finns förs vid några tillfällen per läsår diskussioner och analyser tillsammans med lärarna i syfte att finna förklaringar till dessa. Exempelvis är det stora skillnader i meritvärde mellan flickor och pojkar i flera praktisk-estetiska ämnen samt i svenska. En förklaring, enligt rektorn, är att dessa ämnen är processämnen, i vilka enskilda arbeten pågår under längre perioder. Pojkarna har, enligt rektorn, generellt svårare för den typen av arbeten. Även i de samhällsorienterande ämnena har pojkarna lägre meritvärden. En förklaring, enligt rektorn, är att det i dessa ämnen krävs flera examinationer. Flickor tar, enligt rektorn, generellt ett större ansvar för att examinationerna blir slutförda.

Skolinspektionen konstaterar att slutbetygen i ämnen med nationella prov generellt överensstämmer med resultaten på nationella proven och att samma tendens funnits tidigare år. Lärarna berättar att de tittar på relationen mellan nationella prov och slutbetyg men att det inte förs några djupare diskussioner kring detta.

Förutsättningar för att säkerställa likvärdig bedömning

Rektorn och biträdande rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet samverka med varandra kring bedömning och betygssättning samt ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina betyg, exempelvis diskussioner utifrån elevexempel samt Skolverkets bedömningsstöd. Rektorn ser till att det finns tid för regelbundna möten för samverkan i ämneslagen kring lärarnas arbete med bedömning och betygssättning. Ibland diskuteras bedömning och betygssättning även på gemensamma möten där all personal deltar. På dessa möten kan det exempelvis handla om att diskutera hur styrdokumentet ska tolkas eller tänkbara orsaker till olika resultat.

Skolan har rutiner för sambedömning av nationella proven. Samverkan kring bedömning och betygssättning förekommer även i andra ämnesgrupper än de där det finns nationella prov men sker inte lika strukturerat. Informella bedömningsmöten med skolans andra lärare är också vanligt, exempelvis kan lärare som har samma elever jämföra hur det går för eleverna i olika ämnen. Lärarna uttrycker att bedömningar diskuteras regelbundet och att samverkan sker kring var "ribban ska ligga" och hur olika kriterier ska förstås.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver försäkra sig om att systematisk samverkan sker inom samtliga ämnen för att säkerställa likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

Det finns former för att lärarna ska kunna samverka vid bedömning och betygssättning men dessa behöver utvecklas ytterligare. Det saknas tydliga riktlinjer för hur sambedömning ska gå till i de ämnen som inte har nationella prov.

Rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga bedömningar och betygssättning. Det innebär att rektorn behöver se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn fortsätter att utveckla det kollegiala arbetet kring bedömning och betygssättning som redan finns på skolan. Detta genom att ge ännu tydligare riktlinjer för hur arbetet ska organiseras och vilka metoder som kan användas för att kvalitetssäkra bedömningarna och betygssättningen.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Agnetha Burström, undervisningsråd.

Veronica Bonivart Säfström, undervisningsråd, har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredarna Helen Lundell Sjöberg och Robert Sondell medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En gruppintervju med rektor och biträdande rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 24 – 25 januari 2023. Besöket och samtliga intervjuer genomfördes av Veronica Bonivart Säfström och Helen Lundell Sjöberg.

Geneskolan ligger i centrala Örnsköldsvik. Vid Geneskolan bedrivs undervisning för drygt 370 elever i årskurserna 7–9. Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor.

Enligt officiell statistik för läsåret 2021/22 har skolenheten 12,3 elever per lärare att jämföra med kommunen som har 11 och riket som har 12,2. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen uppgår till 88 procent (88 i kommunen och 82 i riket). Andelen har varit relativt stabil under de senaste fyra åren. Andelen lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne uppgår till 80 procent att jämföra med kommunen som har 77 och riket i stort som har 71 procent. Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen uppgår läsåret 2021/22 till 74 procent.